

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XXXIII. An Peccatum Habituale in Privatione Gratiae, & Actuale in
Privatione Rectitudinis debitæ consistat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

sententiæ oppositæ, solidioribus rationibus subnixæ, dici *tenuis*, absolute tenuem verò, nec P. Haunoldus nec P. Tamburinus, ut propriè & practicè probabilem admittit.

CONTROVERSIA XXXIII.

PECCATI NATURA.

An Peccatum habituale in Privatione Gratiæ, & actuale in Privatione Rectitudinis debitæ consistat.

153. **T**ria hic objicit Adversarius P. Haunoldo. Primum est, quòd suam & veram sententiam, qua lib. 2. n. 428. malitiam formatem constituit adæquatè in solo actu libero, non possit consequenter defendere, cum ex eodem argumento, quo deinde n. 504. probat, privationem gratiæ Sanctificantis esse partem constitutivam peccati habitualis, solis terminis mutatis probari possit, privationem rectitudinis debitæ esse partem constitutivam peccati actualis, sic argumentando. Illud est constitutivum peccati actualis, quo solo non posito, positis quibuscunq; aliis, non est positum peccatum actuale: sed sicut non posita privatione gratiæ, non est positum peccatum habituale, ita non posita privatione rectitudinis debitæ, non est positum peccatum actuale: ergo privatio rectitudinis debitæ est constitutiva peccati actualis, sicut privatio gratiæ est constitutiva peccati habitualis.

154. Alterum est: quòd P. Haunoldus n. 455. per decretum offerens concursus indifferenter ad peccandum vel non peccandum, cum intentione tamen potiùs actûs boni, quàm peccaminosi, non magis in tuto posuerit Sanctitatem DEI, quàm integritatem alicujus famuli, simile indifferens obsequium cum tali intentione offerentis.

155. Tertium est: quòd P. Haunoldus n. 462. (voluit Adversarius citare n. 562.) privationem gratiæ Justificantis statuens pro parte constitutiva peccati originalis, contradicat S. Thomæ 1. 2. q. 82. a. 1. ad 1. dicenti: *Peccatum Originale non est privatio pura.*

156. Ad Primum respondetur, Adversarium confundere privationem rectitudinis debitæ, realiter ab actu libero, essentialiter irrecto, indistinctam, cum privatione actûs oppositi debiti, (transmittendo pro nunc, ut inquit P. Haunoldus, dari hujusmodi privationem.) Prior privatio, quæ metaphysicè inest actu libero, est ipsa positiva differentia actûs liberi, excludens identitatem gradûs generici cû rectitudine debitæ: posterior privatio per transmissionem sup-

ponitur esse pura negatio, ordine causalitatis subsequens actum essentialiter irrecto, & excludens existentiam actualem actûs oppositi essentialiter recti, ac conformis dictamini rectæ rationis. Si itaque Adversarius intellexisset Verba P. Haunoldi cum debita distinctione dicentis, *Malitia formalis consistit adæquatè in solo actu libero*, & ne quidem completur per privationem subsequentem actûs oppositi debiti, transmittendo pro nunc dari hujusmodi privationem: facile advertisset, non negari à P. Haunoldo, privationem rectitudinis ab actu essentialiter malo indistinctam, esse partem metaphysicè constitutivam peccati actualis, quòd solum probat argumentum Adversarii, abstrahendo scilicet, an illa privatio rectitudinis debitæ appellanda sit formalis, vel radicalis privatio.

157. Vnde abque præjudicio propria P. Haunoldi & veræ sententiæ, conceditur Adversario utraque præmissa sui Syllogismi, ex qua Adversarius contendat inferri consequens falsum, contradicit S. Thomæ, qui 1. 2. q. 79. a. 1. in C. expressè ait: *Peccatum nominat ens, & actionem, cum quodam defectu, id est, cum privatione rectitudinis.* & q. 82. a. 1. ad 2. *Actuale peccatum est inordinatio quædam actûs.* & q. 71. a. 6. in C. [Habet actem actûs humanus, quòd sit malus ex eo, quòd caret debita commensuratione: communis autem commensuratio cujusunque actûs determinatur per comparisonem ad aliquam regulam, à qua si divertat, incommensurata erit.] & 2. q. 118. a. 5. [Omne peccatum hocipso, quòd est malum, consistit in quadam corruptione sive privatione alicujus boni.] Et post intervallum in fine corp. [Corruptio vel privatio boni formaliter se habet in peccato, conversio autem ad bonum commutabile materialiter.] & 2. dist. 37. q. 1. a. 1. in C. ubi distinguens inter significatum substantiæ, prout est primum prædicamentum, & prout per illam cujusvis entis essentia denotatur, inquit: [Secundo modo accipiendo substantiam, potest esse dubium: utrum peccatum substantia sit: eo quòd in actu peccati duo est considerate, scilicet ipsum actum, qui essentia quædam est in eo, quòd est actus: & sic procul dubio substantia est: vel etiam NB. ipsam privationem Originis, per quam malus est, & quia privationes essentiam non habent: ideo ex parte ista peccatum substantia non est, & quia peccatum dicitur peccatum, secundum quod privatum est debito ordine: ideo peccatum absolute loquendo, dicitur substantia non esse: sed tamen in quantum actus est, substantia est.] Ecce, quantum claris Verbis S. D. quamvis fateatur peccatum realiter esse aliquid positivum; formaliter tamen; & ex parte differentię peccaminosæ dicitur esse privationem rectitudinis debitæ: non autem actûs recti oppositi, cui contrariè non autem contradictoriè opponitur.

158. Ad Secundum. Quo sensu decretum indifferenter & sub disjunctione offerat concursus, jam contr. 16. satis declaratum est; quod utique Sanctitatem DEI magis in tuto ponit, quam illud, quod non solum determinat, sed etiam *impeccabiliter* offert concursus ad solam entitatem peccati, quacum, ut dixi, privatio rectitudinis debita realiter est identificata; Unde exemplum de famulo potest per retorsionem ad eum transferri, qui obsequia sua duntaxat ad peccandum Domino offerret, eumque etiam ad illorum usum prædeterminaret: pro cuius exempli, ut ab Adversario contra P. Haun. propositi, disparitate assignanda, sufficit Patri Haunoldo illa, quam contr. 26. ex S. Thomas 1. 2. q. 6. a. 3. & q. 79. a. 1. retuli; quia licet Deus posset impedire peccatum non cooperando, tamen non tenetur, famulus autem & posset impedire, & tenetur impedire non cooperando immediate: hæc autem disparitas non sufficit in Sententia Adversarii; quamvis enim excusaret Deum quoad Cooperationem, non tamen excusaret quoad prædeterminationem inimpedibilem, ut contr. 16. fufius explicavi, & diligenter notavit S. Thomas q. 3. de Malo a. 1. ad 6. ubi cum sibi objecisset: *Quicumque inclinat Voluntatem suam vel alterius ad malum, est causa peccati: Sed DEVS inclinat Voluntatem hominis ad malum; ergo est causa peccati.* Respondet. Dicendum, quod ratio illa non procedit: quia DEVS non inclinat (inclinaret autem vel maxime, si prædeterminaret) voluntatem ad malum, agendo, vel NB. movendo, (adeoque multo minus prædeterminando) sed gratiam non apponendo. Vnde idem S. D. (quod bene notandum est) quando juxta modum loquendi S. Scripturæ, & SS. Patrum dicit, DEVM inclinare, excæcare, obdurare ad peccatum, nunquam hoc explicat per positivam prædeterminationem, sed passim per negationem gratiæ: prout rursus l. c. ad 1. ait: [Dicendum, quod DEVS dicitur tradere aliquos in reprobum sensum, vel inclinare Voluntates in malum, non quidem agendo vel movendo, sed potius deferendo, vel non impediendo.] Et præterea DEVS non excusaretur à Sanctitatis suæ iminutione, si actum peccaminosum intenderet, & ideo P. Haunoldus dixit, Deum potius desiderare actum bonum, quam malum: quod ipsum voluit indicare S. Thomas 2. dist. 37. q. 2. a. 1. ad 1. ubi explicans, Deum non esse causam peccati, inquit: Dicendum, quod DEVS non eodem modo inclinat Voluntatem in bonum & in malum, inclinat siquidem Voluntatem in bonum administrando Virtutem agendi, & directe movendo ad bonum, (iterum nulla fit mentio prædeterminationis) sed ad malum dicitur inclinare, in quantum gratiam non prebet: per quam quis à malo retraheretur, & non quod directe (id est, ex intentione & desiderio procurandi peccatum) voluntatem in malum ordinet.

159. Ad Tertium. Quod debuisset Adversarius advertere ad particulam *Puram*. Nam etiam si P. Haunoldus dicat, Peccatum Originale constitui per privationem gratiæ, tanquam per partem, non tamen dicit, quod sit adæquate *Privatio pura*: eam tamen præter actum Voluntas Adami, & posterorum descensum ab illo, quorum utrumque requirit S. Thomas 1. 2. q. 71. a. 1. in C. esse necessariam ad constitutionem peccati originalis quoad rationem macule formaliter sumptæ, indicat idem S. D. l. c. in principio, his verbis. [Dicendum, quod secundum fidem Catholicam est tenendum, quod primum peccatum primi hominis originaliter transit in posteros, propter quod etiam pueri mox nati deferuntur ad Baptismum NB. tanquam ab aliqua infectione culpæ abluendi.] Subsumo. Sed per Baptismum non abluitur, id est, non tollitur præteritio actus peccaminosi, neque alligatio Voluntas posterorum ad Voluntatem Adami, neque descensus seu propagatio ab illo, neque concupiscentia, (quam S. D. q. 82. a. 3. vocat peccatum originale materialiter sumptum) ergo infectio culpæ abluitur, auferendo, tanquam partem constitutivam peccati, privationem gratiæ, in quantum scilicet Baptismus est co-lativus gratiæ. Et ex hoc argumento, quod ipse P. Haunoldus fundavit in Autoritate Concilii Milevitani, clarè patet, Peccatum Originale esse privationem gratiæ, sed non puram: quia sufficit ad destructionem totius, destrui unam partem.

CONTROVERSIA XXXIV.

PECCATI INFINITAS.

An Peccatum mortale sit infinitæ malitiæ.

160. E Undem pariunt Sensum Verba P. Haunoldi lib. 4. n. 4. & Verba S. Thomæ, 3. p. q. 1. a. 2. ad 2. mox referenda; consequenter P. Haunoldus non jure ab Adversario arguitur, plus æquo peccati mortalis gravitatem diminuere, cum dicit: *Malitiam peccati non esse simpliciter infinitam; sed solum secundum quid. Esse infinitam secundum quid, colligitur ex infinitate personæ offensa &c.* Nam ita etiam S. Thomas, pro particulis limitantibus secundum quid, utens particulam quandam, limitationis gratiæ usui parit solita, ait: [Peccatum contra Deum commissum NB. quandam infinitatem habet ex infinitate Divinæ Majestatis: tantò enim offensa est gravior, quantò major est ille, in quem delinquitur.] Eandem particulam limitantem adhibuit, S. D. 3. dist. 1. a. 2. ad 5. dicens: *Quantitas peccati ex duobus potest pensari, scilicet,*

1 a

scilicet,